

І Н Ф О Р М А Т О Р

Ч. 2. (5).

15 Січня, 1943.

Рік II.

БІЙ ЗА СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ

В сучасній стадії війни весь тягар мілітарних сил держав осі й союзників перенісся на північно-африканські терени. Фактична ціль північно-африканських змагань — це здобути неподільне панування над Середземним морем. Про це пише в передовиці „Фелькішер Beobachter“, що північно-африканська воєнна кампанія має часте англійський характер. Черчіль і його круги вже від кількох літ обстоюють погляд, що сучасну війну можна виграти тільки зі середземно-морської бази. Ходить тут, на думку Черчіля, про основну річ — створення та забезпечення середземно-морського шляху до англійських імперіальних володінь. Черчіль є переконаний, що тільки відзискання неподільного панування над Середземним морем дає реальну можливість нападу на європейський суходіл.

Дальше автор статті висловлює припущення, що до нападу на європейський континент. Він може, мовляв, відбутися чи то в південній Франції, чи в Італії, чи створенням балканського фронту, як також Туреччина в тих плянах відіграє не останню роль. Першим завданням, виходячи з цих стратегічних плянів, очистити африканські береги від мілітарних сил держав осі. В тій цілі підготували союзники офензиву 8-мої армії, а рівночасно зробили десант в північно-африканських французьких колоніях. Зі стратегічного погляду війська держав осі знайшлися окружені на суходолі з трьох сторін, а з четвертої морем. Так виглядає головна думка статті відносно сучасного стратегічного положення воюючих сторін в Африці, з англійської точки бачення.

До тепер заходи союзників у напрямі викинення німецько-італійських військ з Африки дали велитенський успіх однак не рішальний, бо держави осі держаться ще на африканському континенті в трикутнику: Бізерта, Туніс, Тріполітанія. Стратегічне положення для військ держав осі треба окреслити, як надзвичайно критичне. Автор тої самої статті відносно цілої стратегічної ситуації на всіх фронтах держав осі завважає, що оборонний вал так на півночі як на півдні і сході котрий ділить Європу від арен війни ніколи не був ще так сильний, як тепер.

В статті: „Північна Африка і схід“ — автор між иншим каже, що треба позбутися німцям фальшивого погляду, в уяві якого події на Середземному морі та африканському континенті відбиваються сильніше, чим осяги біля Тереку. Краснодару чи Туапсе. В дійсності каже автор на сході лежить головний тягар війни. А осяги на Сході зокрема в сировинних базах є такі великі, що всі дотеперішні осяги в північній Африці і які б вони не були у майбутньому, мусять уступити на задній план. На Сході відіграється життєва боротьба нашого народу, — каже автор статті, бій за долю нашого континенту, велике рішення

нашого століття. В тому саме лежить важливість удару, тут саме рішається всесвітнє призначення. Жодна Касаблянка, жоден Оран не може повернути більшовикам страченого, ані північно-африканські факти не можуть змінити рішального становища на сході для майбутності Європи.

Зі сказаного ясно, що союзники на відзискання середземно-морських шляхів кладуть все, що можуть поставити. Зноваж німецька пропаганда звертає очі своєї суспільності на схід зі запевненням, що Європа є кріпость, а еventуальна страта Середземного Моря не вплине рішально на долю Європи.

Як видно, держави осі числяться з можливістю страти північно-африканського суходолу. Коли б такий факт заіснував, то тоді воєнні плани Черчіля малиб повну основу реальності. Англія маючи безоглядну воєнно-морську перевагу, а у додатку північно-африканські середземно-морські бази, так для боевої флотії, як і для літунства, посідала б в своїй руках всі передумови для повалення європейської кріпости держав осі. І можна сміло твердити, що зі стратою північно-африканських теренів держав осі остає замкнутися тільки в Європі, де їх доля тоді припечатана.

ПОДІЇ НА ФРОНТАХ

— Східний фронт: у внутрішньому коліні Дону совіти здобули місто Чернішевская, а попередньо Ніжна Чирская. В Кавказі здобули Моздок і Малгсбек. Біля Великих Лук тривають іще бої. Зі шести тижневих совітських офензив видно що червона армія намагається зліквідувати передовсім південний кавказький німецький фронт. У загальному совітська офензива йде мляво. На інших відтинках східного фронту совіти ведуть бої місцевого значення. На фронтах інших континентів немає нічого важного.

— В коліні Дону заняли совіти 4 і 5 січня 1943 р. Морозовская, Землянская, та кілька менших місцевостей. В Кавказі здобули совіти Нальчик, Прохладний, залізничну станцію Котляревская та Майський.

— Як подають зі Швайцарії, то німцям вдалося дати підсилення панцерниками й піхотою для залоги у Великих Луках. Совіти натомість твердять, що Великі Луки всеціло в їх руках. В коліні Дону й на Сталінградському фронті дальші успіхи совітів. Вони мають бути вже віддалені на 75 до 100 кл. від Ростова. В Кавказі дальші успіхи совітів. Німці признаються в дуже тяжких боїв на тих відтинках. Про теренові власні втрати німці не згадують ні словом. Нейтральні коментарі до стратегічного положення на німецько-совітському фронті признають успіхи совітам. На інших відтинках бої місцевого характеру.

— Західний фронт: Англія бомбить промислові області Рури, та промислові міста. На морях обопільні бої конвоєвих кораблів з підводними човнами. В Африці бої місцевого характеру.

— Рад-інформ. бюро подало, що червона армія заняла в Кавказі Георгієвск. Пятигорськ (джерела мінеральних вод), Будьоновск, перейшла ріку Кума та більше менших пунктів. Німецька пропаганда заперечує ці успіхи.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ

— На закінчення старого 1942 р. союзники подали слідуочі дані про спроможності своєї промисловості: отже Америка до кінця старого року будувала місячно по 5.000 літаків. На 1943 рік продукція має піднятися до 10.000 літаків місячно. В корабельному будівництві, Америка за 1943 рік збудувала 12 мільйонів р. б. т., а на 1943 рік планується збудувати 20 мільйонів р. б. т. Коли Америка справді зуміє підняти на так високий ступень свою продукцію, то це буде важкий аргумент на вислід війни.

— Від довшого часу велися господарські переговори між Туреччиною й Райхом. Врешті підписано договір, яким Німеччина зобов'язується дати Туреччині на суму 100 мільйонів райхсмарок, воєнними знаряддями. Туреччина своєю нейтральною політикою користує з кожної нагоди закріпити своє мілітарне становище.

— До французьких колоній в Африці надалі прибувають американські військові частини.

— Сікорський підписав з мексиканським урядом умову на підставі, якої до Мексика вийдуть усі поляки котрих совіти в 1939 р. вивезли зі Західної України в глибо СРСР.

— Німецька маринарка раз враз пробує проломити англійську блокаду, однаке кожну таку спробу англійська воєнна флота ліквідує й транспортні судна навантажені сировинами йдуть не до Німеччини а на дно моря. Такі часті спроби проломити блокаду вказують на те, що в Німеччині бракує промислові відповідних сировин.

— Характеризуючи сучасне положення держав осі совіти підкреслюють слідуочі факти: Війна на сході стала затяжною. З тої теж причини виникли на європейському суходолі економічна скрута. Всі васальні держави голодують, щоб тільки німці були ситі. Майже у всіх союзних державах росте шораз сильніше невдоволення з гітлерівського режиму. До цього становища треба зарахувати ворожу поставу поневолених народів і цілий образ політичної ситуації буде виглядати так, що проти гітлерівського режиму сьогодні стоїть ціла Європа.

— В той сам час коли вже цілий світ знає, методи й цілі німецького режиму вони й надалі пропагують такі ісенітніци що німецька армія бореться за вільний розвиток роліни, за індивідуальну гідність, за підвищення зарплати, за культурний розвиток почесних народів за особисту ініціативу всіх народів над власною відбудовою.

— Москва закликає польських залізничників переводити сильніше саботаж всіма можливими способами.

— Опубліковано заяву франц. ген. Деголь, в котрій засовує неясне внутрішнє положення в французьких африканських колоніях. Так множитья неспокій та заворушення, зогляду на двоєке становище в материнку й колоніях. Тому запропонував Деголь ген. Жіро створення окремого уряду для франц. колоній з централістичною владою, на те, щоб негативи не відбилися відемно на фронтоних діях союзників в Африці. В тій цілі Деголь і Жіро мають відбутися спеціальну нараду. До неї заяви слід додати, що над французьким колоніальним трупом суперничать дуже делікатно шоправда дві гієни: Англія й Америка. Кожна з них хоче загарбати для себе багаті франц. колонії в Африці.

— Рузвельт перед парламентом мав одногодинну промбву, передаючи перегляд воєнної ситуації. Головні думки: Держави осі мусять

бути знищені, до цієї цілі послужить дуже сильний напад союзників на Європу. Заповів велитенську продукцію військового матеріалу у всіх ділянках на 1943 р. В новому році держави осі зазнають сильних ударів від союзників і тим способом будуть основно ослаблені до остаточного розгрому. Дальше заповів офензиву на всіх фронтах. Врешті заважив, що Америка під економічним і мілітарним оглядом не може бути в майбутності островом. Промова Рузвельта мала чисто імперіально-загарбницький характер.

— В Америці преса розписала анкету на тему: „що зробити по війні з німцями“. Преса помістила відповідь як слідує: По виграній союзників належить знищити військову касту пруських юнків, котрі плекають в німецькому народі мілітарно-загарбницькі традиції. Як також треба знищити касту промисловців, котрі від кожного часу уряду вимагають простору зі сировинами для свого промислу. Обі ці верстви всеціло піддержують режим Гітлера. Самозрозуміло, що на знищення призначені різнож партійні. Треба признати, що наведений погляд не позбавлений реальних основ.

— Німці подають, що на бірманському фронті зосередили англо-американці більші свої військові частини.

— Резерви мисливського летунства Німеччини, що стаціонували в Румунії відітіли на східний фронт, проти совітської офензиви.

— До Лондону виїхала турецька місія студіювати англійську воєнну тяжку промисловість. Турки користають з кожної нагоди, щоб себе закріпити мілітарно.

— В Румунії великі заворушення. Підложжя заворушень, невдоволення з догеперішньої німецької політики румунського уряду. На усмирення розрухів німці вислали спеціальні відділи СС. А для успокоення румунської суспільної опінії Гітлер і оберкоманда у спеціальних радієвих звідомленнях вихваляли хоробрість румунських вояків. Покищо в Румунії йдуть сильні арештування.

— В Голландії окупанційна німецька влада зарядила реєстрацію всіх старшин. Коли ті згодилися, то їх всіх заарештовано й вивезено до Німеччини. Це одинокий спосіб наділювання поневолених народів „свободою“.

— Союзники характеризують стратегічне положення Японії на Новій Гвінеї, як в повній безнадійності. Останньо силкувались японці достарчити підсилення морським шляхом. Вивазався морський бій у висліді затопили Союзники 3 транспортів, а 3 ушкодили. В повітрі збили 77 японських літаків. Якщо японці справді стравили Нову Гвінею, то стратегічне положення дуже погіршилося в некористь Японії.

— Оберкоманда подала кризу радіо спеціальну авдіцію про боротьбу з партизанами на Білорусі. Докладчак, як активний учасник таких боїв виводив слухачам величезні труднощі передогім теренові, зогляд на великі ліси, та заселення. Ціль партизанок: шпіонажа та диверсії на ділянці німецького транспорту, та загально економічної господарки. Подав, що викрили краєву ексекутиву червоних білорусів та що та не розстріляла 1.000 членів. Промовляв — як сказав президент по до комісарів, ані жила, але до місцевого населення, котре йде в ряди партизанки і бореться проти німців з вірою, що небагато вернуть червоні. До него треба додати, що грабівничья політика „визволителів“ сприяє партизанці червоних кирувати на суспільно-політичний невиробленості білорусів.